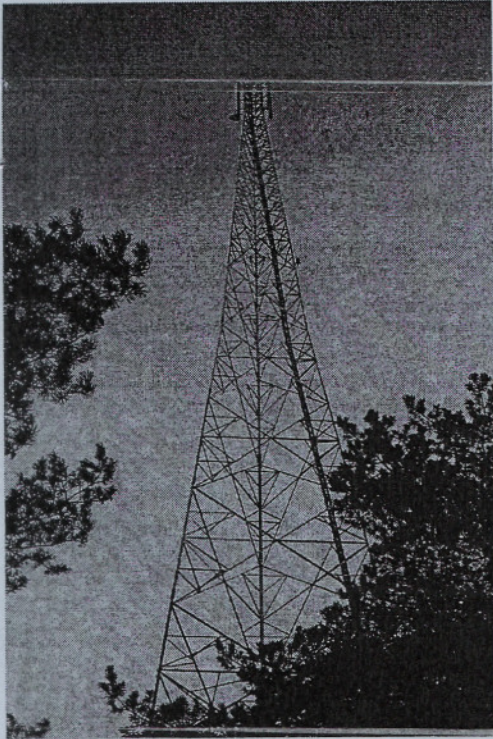

NEEME KÕIK

KEVAD 2005
MAI

NEEME KÜLA HÄÄLEKANDJA NR 8

Intervjuu vallavanemaga	lk 2
Persoon; luulenuk	lk 3
Koolielu	lk 4
Fotokül	lk 5
Järjutt: „Neeme kooli kroonika“	lk 6
Arvamuskül	lk 7
Saarte lood	lk 8
Hülgepoeg; „Külaelanik kirjutab“	lk 9
Kodukoha konkursi parimad	lk 10
Kultuur; uudised	lk 11
Uudised	lk 12
Teated, õnnitlused, Neeme laul	lk 13

Neeme küla on kaetud 100% EMT levialaga

NEEME RAHVAMAJA 35

20.-21.MAI 2005

21. mail avatakse ukсед kell 17.00

OODATUD ON KÕIK!!!

Mitmed esinejad, kohvilaud, sõnavõttud, mäng, tantsuõhtu
Sissepääs tasuta!

V NEEME PÄEVAD

09.-10. JUULI 2005

Jälle on käes see aeg!!! Sel suvel,
meie oma külas – NEEME PÄEVAD!
Ole kohal!

INTERVJUU VALLAVANEM TAIMI SAARMAGA

Te olete väga kaua valda juhtinud ja tunnete vallaelanikke kindlasti kõige paremini. Kas neemekad on tavalised vallaelanikud või on neil ka mingi eripära?

Võtan neid kui tavalisi vallaelanikke. Neeme on üks küla 33 valla külast. Loomulikult ei ole igas külas selliseid asutusi nagu Neemes.

Kas Neeme külas olevad asutused tasuvad ennast ära? Kas nad täidavad neid ootusi, mis neile on pandud?

Nad on kõik sellised asutused, mis ei tasu ennast ära. Nad on kuluartiklid, mitte tuluartiklid. Aga vald ei olegi tulundusettevõtte. Kindlasti peaks nad aga töötama efektiivsemalt. Sellisel kujul nagu täna ei rahulda see mind. Midagi tuleb muuta.

On Teil mingeid konkreetseid valdkondi või ettepanekuid?

Lapsi me kusagilt importida ei saa. Praegu on väga valus küsimus lasteaia maja. See ei ole vallale kuuluv hoone. Rent kasvab iga aastaga. Lähiajal tuleb leida summad, et ehitada sinna uus hoone. Lasteaia ära kaotamine ei tule kõne allagi. Tervisekaitse tegi ettekirjutuse ning soovivad sellele vastust juunikuuks. Rahvamaja ja

raamatukogu peaksid olema komplekselt koos. Kahe töötaja pidamine ei õigusta ennast. Rahvaraamatukogu saaks küll ära kaotada, kuid koos sellega kaoks ka riigipoolne dotatsioon. Sisulise töö kohta midagi konkreetset küll praegu öelda ei saa. Üldiselt rahuldun selle olukorraga, mis praegu on.

Millal renoveeritakse Neeme küla ühisveevärk ja kanalisatsioon?

Oma vahenditega ei ole võimalik seda renoveerida. Neeme küla ÜVK renoveerimine on koos paari teise külaga sees Ida-Harju ühisprojektis ISPAs. Kuna ühisprojektid nõuavad tavaliselt palju aega, siis on see aeg, millal me saame hakata reaalselt rääkima tööde teostamisest 2007-2008. Täna sel päeval ei vasta meil ühegi kaevu veekvaliteet normidele. See on selle koha eripära.

Riigile kuuluva Ruu-Ihasalu maantee renoveerimine.

Millal saab võimalikuks? Ei ole näe seda praegu kuskil ametlikes kavades. Kohtusime aasta lõpus Maanteeameti esindajatega ning nad ütlesid, et 2005. aastal üritatakse seda teed parandada. Tee renoveerimist lubasid nad aastaks 2007. Kohtudes

Harjumaa Omavalitsuste Liidus Maanteeameti esindajatega, käidi välja lubadus, et samaaegselt Peterburi maantee renoveerimisega tehakse korda ka kõrvalmaanteed. Aga need on kõik ainult suuliselt öeldud lubadused, mingit kinnitatud paberit ei ole.

Kas Kadakaranna elamurajooni ehitusel on mingi seisak või tõrge tekkinud? Päris paljud krundid on juba müüdnud. Asi liigub.

Kadakaranna elamurajoon ei ole sugugi ainus piirkond, mida Neemes arendatakse.

Vald Neeme päevade jaoks raha ei anna? Ei anna. Sellel aastal ei ole eelarves ühisürituste artiklitki. Valla eelarvest ei maksustata ühtegi ühisüritust. Need vahendid on pandud kultuuriasutuste eelarvetesse. Valla eelarve on miinustes. Tuleb kokku hoida.

Neeme sadam.

Kaks konkurssi on Neeme sadama investeerijate leidmiseks olnud. Me ei ole leidnud tõsisid investeerijaid. Kindlasti ei müü vald sadamat maha, sest kogemustest teame, et kui midagi on maha müüdnud, siis kontroll selle üle kaob vallal täielikult.

MARTTI MARTINSON

< Taimi Saarma Neeme päevadel

HEIKI LILIENTHAL

Kuidas Te Neeme sattusite?

Sattusin Neeme väga lihtsalt – ehitasin maja. Minu naise ema on siit pärit. Ise olen sündinud Tallinnas.

Olete Neeme Alkooli hoolekogu esimees.

Kuidas te sinna sattusite?
Sattusin sinan väga lihtsalt, kuna olin ainuke mees, kes oli lastevanemate koosolekul ning tehti kiire valik. Ei tähtsustaks nii väikse kooli puhul hoolekogus olemist üle. Praegu on loomulikult probleemiks lasteaiale uue maja ehitamine. Väiksed lapsed on prioriteetsemad kui suured.

Olete tegeleenud viimasel ajal väikest viisi ka näitlemisega. See oli puhtalt üks episood elust, kui sai tehtud otsus, et sellel aastal ei esine jõulupeol lapsed, vaid

esinevad hoopis lapsevanemad. Aga miks ka mitte. Ütleme siis nii, et ka jõuluvanad käivad kord aastas.

Neeme

Merekultuuriselts.

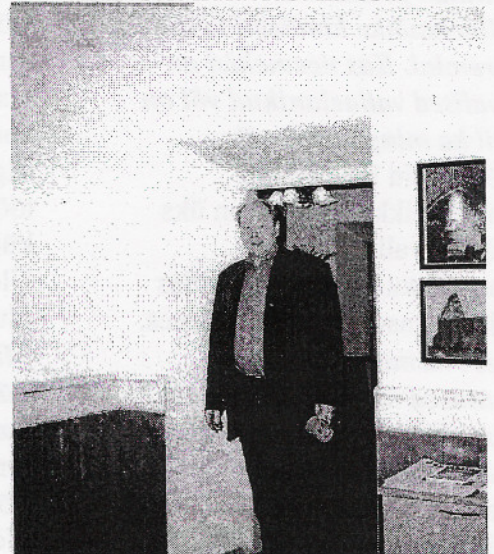
Ma ei näinud põhjust, miks ma ei peaks sinna sattuma. On Teil ka mingeid uusi plaane/mõtteid seltsis vahepeal tekkinud? Plaan on nagu ikka korraldada kalurite päeva. See on peamine. Selle korraldamine ei ole nii lihtne, et tuleme juunis kokku ja otsustame, et teeme ära. Sellel aastal peaks olema kalurite päev valla kultuuriürituste kalendris. Meil niipalju raha ei ole, et sadamat üles ehitada.

Teie töö vallavalitsuses.

Siin majas valvan ma ehitiste üle, et ehitised oleks seaduslikud.

Teie arvamus külaelust.

Tundub, et üks paremaid külasid Eestis. Võtan ise aktiivselt külaelust ka osa.

Sellist ambitsiooni ei ole, et näitlemisega edasi tegeleda?

Ei, seda plaani küll ei ole, et sellest Neeme rahvateater kujuneks.

Aga kas järgmine aasta jälle?

No mine sa tea. Elu on täis ootamatusi.

*** JASSI LUULENURK ***

Tule külla mul Kallim!

Tule külla mulle, kallim, kui selge on taevas.

Siis koos võime vaadelda tähti ja kuud!

Tõesti, armsam, siin ilmas, peale valu ja vaeva

Pole mul Sulle pakkuda midagi muud.

Ma siiani ei suuda mõista
Miks küll paari ei saanud meist?
Kui juba üle kolmekümne aasta
Me armastame teineteist.

Sina leidsid mehe, tõid ilmale lapsi
Emarõõmugi tunda sa said
Mina tol ajal jõin kibedat napsi
Libudega vaid jagasin maid.

Tol ajal ka minul külas käis naisi
kuid mällu pole jäänud mul ühtegi neist

Kallis, mu hinge oled jäänud vaid
Sina sellest ajast kui olid vaid neli –
viisteist.

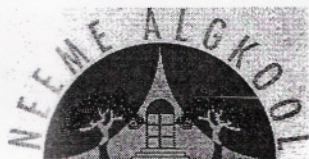
Kallim! Juba mõni aasta,
peale Sinu kaotamist.
Mõistsin, et mu hinge kanda,
elu lõpuni jääb raske rist.

Juba siis mulle ütles,
mingi eksimatu vaist.
Et peale Sinu siin maailmas,
pole minu jaoks enam ühtegi naist!

Mil kombel võõra tüdrukuga,
end ehiksin ma pulmapeoks?
Kui tean, et kallis taevasa,
meid loond on teineteise jaoks.

Ma oleks võind ju üritada,
Kuid alati see oleks lõppend nii.
Et ärgates säääl pulmavoodis,
Ma hüüaks "Kallis Anneli!"

JAAK JAANUS

KOOLIELU NEEME ALGKOO LIS

Talvine suplus

Ühel ilusal päeval vaatasin aknast välja ja nägin, et meri on jäätunud. Jää oli väga sile ja kõva. Mul tuli kohe tahtmine uisutama minna. Võtsin uisud kaasa, ning kihutasin ema kutsuma. Ema tuli algul natuke veenda, kuid sellega ma palju aega ei raisanud. Kui juba jääle jõudsime, torkasime uisud jalga ning uisutasime kaldast aina kaugemale ja kaugemale merele. Kui lõpuks otsustasime tagasi pöörduda, märkasime kahte valget paterdavad elukat. Tahtsime uurima minna, ehk on hülged. Nii siis läksimegi, ema ees, mina järel, ikka edasi. Ootamatult sattus aga teele lõhe, kust paistis voolavat vett. Ema ütles: „Siit tuleb üle astuda“. Mina tahtsin teada, kuidas ta seda teeb. Ema astus natukene liiga lühikese sammu ja kukkus ühe jalaga merre. Ta sattus paanikasse ja siputas ägedalt. Mina proovisin teda rahustada. Kui ta rahunes, tuli välja, et jalg ulatas põhja ning tal oli kerge välja saada. Ema ei jäänud haigeks ega külmetanud. Kuigi järgmisel päeval võis meid jälle merel uisutamas näha, oli meil terve pere sellest äpardusest õppust võtnud ja enam meil üle jääprao keegi hüppama ei hakka.

Triin Lilienthal V klass

Emakeelepäev (17.märts)

Täna oli meil külas Ellen Niit ja see oli kõige parem osa päevast. Ta rääkis meile oma lapsepõlvest ja mis asjad talle meeldivad. Ma sain talle luuletust lugeda. Sain teada, et ta lemmiklill on kullerkupp ja veel, et talle meeldivad kurvameelsed luuletused. Noorena tahtis ta saada arhitektiks, kuid teised soovitasid tal luuletama hakata. Mulle meeldis kõige rohkem, kuidas ta Krõlli raamatu sünnimisest rääkis. Neeme käisid ka Kostivere kooli ja Loo kooli lapsed.

Olümpiaadil osalesid 1.-4. klassi lapsed. Mina lugesin luuletust „Suur õde“, mille eest sain Ellen Niidu kirjutatud raamatu, kuhu küsisin veel pärast autogrammi. Me esitasime näidendi „Suur maalritöö“. See oli tegelikult luuletus ja see oli Ellen Niidu kirjutatud. Kostiverel oli lühike näidend „Humoreskid“, mis oli üpris naljakas. Mul oli hea tunne, et sain kohata Ellen Niitu.

Minna-Elise Leonidov V klass

Teatripäev

Mulle jäi meelde laupäevast see, et meil läks hästi. Kuigi ma vaatasin, et mõned ei viitsinud tantsida. Muidu läks hästi. Mulle ei meeldinud näidend „Vigased pruudid“. Lihtsalt see näidend oli mõeldud suurematele inimestele. Mulle meeldis näidend „Koera maja“. Seal osalesid ka minu naabrid. Oli väga tore. Me saime kaelapaelad, kuhu oli kirjutatud: „Noor näitleja, armasta teatrit!“. Ema rääkis mulle midagi paavsti surmast. Tean, et matustele tuleb vähemalt 2000000 inimest.

Karina Kork III klass

Pomm!

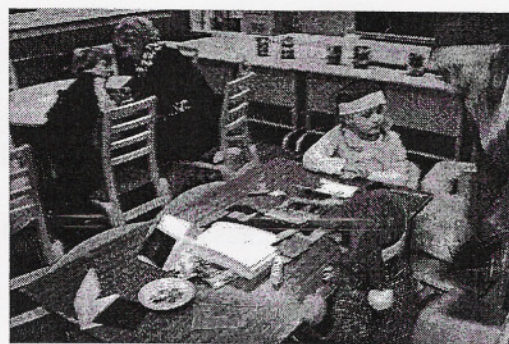
Ilusal suvepäeval otsustasin metsa onni ehitama minna. Vaevalt olin jõudnud metsateele, kui mulle tormas vastu hingeldav ja erutatud Karl. Ma küsisin temalt: „Mis lahti?“. Ta vastas kokutades: „M-E-TSA-S O-N PO-O-OMM!“ „Kus?“, küsisin mina. „SU-SU-SUURE KU-KU-KUUSE A-ALL“, vastas Karl. Mina võtsin olukorra kontrolli alla ja targa poisina helistasin 112-e. Tutvustasin end kõigi reeglite kohaselt ja rääkisin neile hirmasast leiust. Jäime demineerijaid ootama. Tunni aja pärast olid demineerijad kohal, piirasid suure kuuse ümber ja lõhkasid pommi. Tänu minu kiirele tegutsemisele jäi õnnetus seekord toimumata.

Rein Lilienthal IV klass

FOTOKÜLG

Neeme küla heakorrapäev (30.04.2005)

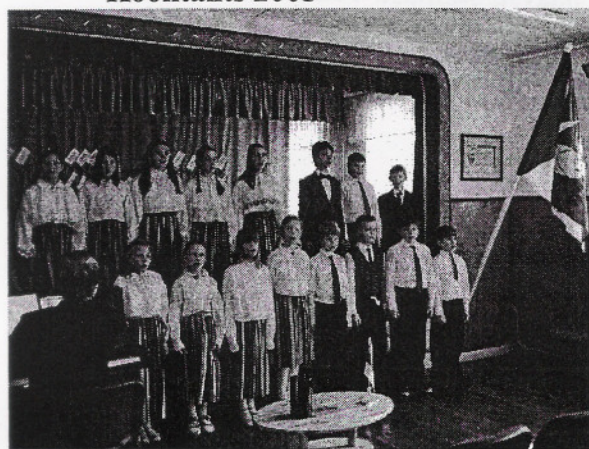
Jõulumaja

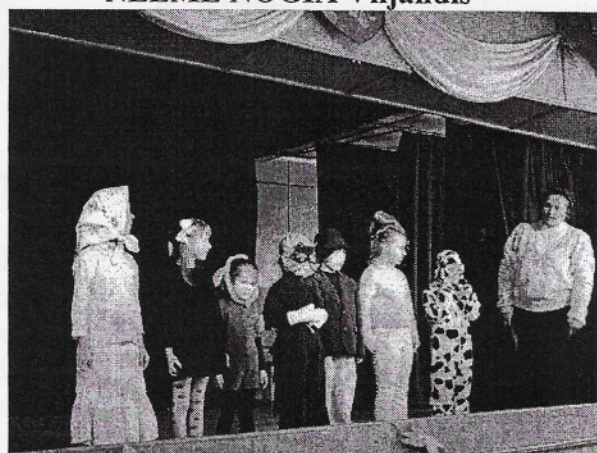
Koolitants 2005

NEEME NOGIA Viljandis

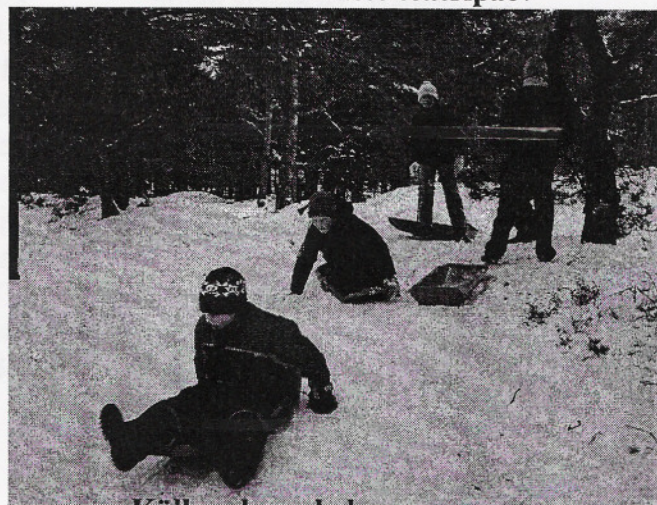
Vabariigi aastapäeva aktus

Jõelähtme valla laste teatripäev

Pesakastide ülespanek

Küll on kena kelguga....

NEEME KOOLI KROONIKA - JÄRJEJUTT

30. juuni 1934 a.

1933/34 õppeaastal töötas Neeme Algkool ajutiselt 3 õppejõuga. Maakoolivalitsuse poolt määratud koolijuhataja T. Taalman valiti 1933 a. Suvel vallavolikogu poolt määraliseks õppejõuks, kuna prl. L. Jürisson, kui õpetajaameti kandidaat, jäeti tagasi valimata. Maakoolivalitsus määras aga vallavalitsuse sellekohasel ettepanekul prl. Jürissoni tagasi Neeme algkooli õpetajaks, kuigi ainult 2/3 normaaltundide arvust, kuna 1/3 tema senistest tundidest anti uuele õpetajaameti kandidaadile, prl. NIINA BOROVTŠENKOLE, kes sama aasta kevadel lõpetanud Tartu seminari. Prl. BOROVTŠENKO on päritolult küll venelane, kuid täiesti eestistunud. Mõlemad preilid paigutati korterisse Tooma-Hansu (Tooma) tallu. Õppetöö algas möödunud õppeaastal I klassis 18. septembril, teistes klassides 2. oktoobril. Nooremad klassid töötasid koolimajas, vanemad (IV, V ja VI) üürimajas. VI klassis oli ainult üks õpilane, VALTER TOOMAR Neemest, kes kooli ka lõpetas. Koolinõunik H. Summer käis kooli revideerimas 22. märtsil. Koolitöö lõpul, pühapäeval, 27. mail korraldati koolinäitus, mida külastati õige rohkel määral. Väljapanekud koosnesid peamiselt käsitöö esemeist (tütarlastel riidetööd, poistel vineertööd, traattööd ja harjatööd). Koolitöö lõppes 31. mail, nagu eelmisel õppeaastalgi. Maikuu lõpupoolel ilmus valitsuse dekreet, millega vähendatakse koolisundust 14. eluaastani (õigem 13 ½ ni) ning kõrvaldatakse saksa keel tunnikavast. Koolisunduse vähendamise tagajärjel langeb meil 4. ja 5. klassist umbes 7 õpilast välja, peaaesjalikult puuduliku edasijõudmise pärast, kuna mõned paremad õppijad vanuse peale vaatamata kooli siiski lõpetada püüavad. Teise uuendusena hakkas juba kevadel maksma korraldus, et õpilaste teadmiste ja käitumise hindamises tuleb hakata tarvitama

jälle 5-pallilist hindamist, nagu vene ajal, senise 3-pallilise asemel. Hinded on nüüd: "nõrk", "puudulik", "rahuldav", "hea", "vaga hea".

/T. Taalman/ allkiri

20. august 1935. a.

1934/35. õppeaasta möödus uue koolimaja ehitamise tähe all. Jõeletme vallavolikogu tegi põhimõttelise otsuse Neeme uue koolimaja ehitamiseks juba eelmise volikogu ajal. Ühtlasi otsustati paluda riiklist koolimajade ehituslaenu, esiteks 5000 kr., pärast täiendavalt veel 2000 krooni. Laen saadi kätte tänava kevadel. Tegelikude töödega tehti algust 1934. a. suvel., nimelt kaevati valmis vundamendi kraav, millise töö vähempakkumisel ai omale Neeme küla elanik BERNHARD SÖÖKER Sama aasta sügisel alustati ka tsementkivide valmistamisega, mis vähempakkumisel (6 kr. 1000 kivi eest) läks JOHANNES KALTMANNILE, kes oma kahe abilisega sügiseks 12000 kivi jõudis valmistada. Tänavu kevadel kaubeldi ehitustöö kuni maja katuse alla viimiseni Jõeletme vallamajas vähempakkumisel välja. Töö sai oma kätte Peipsiäärsete (Kallaste küla) venelaste artell, mille juhiks IVAN KEKIŠ. Ühtlasi läks ka tsementkivide valmistamine uuesti vähempakkumisele, mille nüüd oma kätte sai GUSTAV HALLIK Punakivi külast, kes omale abiks võttis kaks lhasalu poissi. Üldse lasti valmistada 44000 tsementkivi. Pidulik nurgakivi panemine toimus 30. mail 1935. a., Taevaminemise pühal. Vaimuliku talituse pidas Jõeletme pastor PETERSON. Peale selle kõnelesid veel koolinõunik H. SUMMER, vallavanem J. JÕGI, abivallavanem A. MARTIN, hoolekogu esimees A. VAHER, Neeme endine koolijuhataja J. GRÜNTAL, G. TOMANDER, Jõeletme algkooli juhataja P. REI ja Ülgase algkooli juhataja PLOOMPUU. Pärast piduliku talituse lõppu korraldati kutsutud külalistele

Neeme vana koolimaja klassis koosviibimine, millest peale pastori ja koolinõuniku võtsid osa ka kõik volikogu liikmed, kes kohale olid ilmunud.

Üldist järeelvalvet teostab ins. TEINBURG, kes seni ainult 2 korda kohal on käinud, kuna alaliseks vallavalitsuse esindajaks-usaldusmeheks on HANS TOOM Jõeletmest. Erilist agarust ehituse algatamisel ja käimapanemisel näitas vallavanema abi ALBERT MARTIN Neemest.

Ehitusega loodetakse oktoobri alguseks nii kaugele jõuda, et kool võiks uues majas töötama hakata. Mansardkord, kuhu tulevad juhataja ja ühe õpetaja korterid, jääb tänava ehitamata.

Osa töid, nagu vundamendi kivide kohale toimetamine ja liiva vedu, toimetati osalt talgutega, osalt küüdikorras.

Ka möödunud õppeaastal töötas kool 3 õppejõuga. Õp. Prl. LINDA JÜRISSEON lahkus abiellumise tõttu ja asus Koloveresse. Vallavalitsus õpetaja valimisi ette ei võtnud. Maakoolivalitsus määras ühele õpetaja kohale jällegi kaks õpetajat. Üheks sai eelmisel aastal siin töötnud prl. N. BOROVTŠenko, 2/3 normaaltundide arvust, kuna uueks õpetajaks määrati 1/3 tundide arvuga prl. ALVI OJA, õpetajaameti kandidaat, kes äsja Tallinna pedagoogiumi lõpetanud. Käesoleval aastal eestindasid oma nimesid ja perekonnanimes Neeme algkooli juhataja TEODOR TAALMAN ja õpetaja NIINA BOROVTŠENKO. Esimene võttis omale uueks nimeks HEIN VERGO, teine NIINE RAND. Õppetöö algas I klassis 17. septembril, teistes klassides 1. oktoobril ja lõppes 29. mail. Hoolekogu otsuse kohaselt õpetati möödunud kooliaastal V klassis ingliskeelt, IV klassis saksa keelt.

/JÄRGNEB.../

Kirjutanud Joosep Grünthal

JÕULULA JA JÕLELA

Olen „tulnukana“ algusest peale Neeme inimeste erksust ja toimekust imetlenud. Sedakorda said nad kiirreageerimisrühma kokku, kes paljukirutud ilma kiuste Neeme ikkagi valged jõulud tõi. Neemekate kiituseks peab ütleva, et kui juba asi on algatatud, siis karatakse igast kandist õhinaga kallale ja tehakse tükk ära, mis tagantjärele ennastki imestama paneb. Tükk oligi „Jõulula ja Jõlela“, originaalis V. Koržetsi „Näärila ja Nārula“ vana viisakas teatrietendus. Erakordseks tegi kogu asja osalejate nimekiri – ei olnudki Neeme kooli lapsed! Olid hoopis Neeme kooli laste vanemad ja õpetajad. Koolilapsed said esmakordselt ajaloos publikuna istumist proovida. Tavaline on, et kogu pika põhjaliku eeskava laulud ja luuletused kannavad nemad üksi ja karjakaupa ette, tantsudeks veel kiiruga ümber riietudes. Ega see kerge ole, rambipalavik ja vastutustunne, vabade

õhtute proovide alla kinni panemine niikuinii. Nüüd siis said vanemad selle mahvi. Esimesena nähti Muinasjutuvestjat **Tiina Klamase** kahjuks nii lühikeses esituses. Tema sai ainult alguses tegelaskujusid tutvustada ja lõpus otsad kokku võtta, särades oma vaikse jäljendamatu sarmiga. Jõululas kantseldasid Jõulutaat **Tiit Tammesson** vähese jutuga ja Jõulumemm **Tiina Ojasson-Võsa** sellevõrra suurema kädinaga Jõulupoiss **Heiki Lilienthali** – ilmeka näo ja kehakeelega noort näitlejat. Jõlelas hiilgasid oma rollides Jõlevana **Janek Šafranovski** – värskelt avastatud lavalent ja Jõle-eit **Maria-Marika Kurvet** – ere lavakuju. Jõleplika **Kadri Prants** polnud nii jõle midagi, hoopis tubli ja töökas maru plika oli ta. Lavastaja **Merike Kahu** jagas tegevuse lava peale ja lava ette, tegevus toimus nii Jõlela toas kui Jõulula jõululaua taga, lisaks veel uitamised metsas

(jõulupuu esituses) ja finaali algusega saali tagaotsa pimedusest. Kui laste kommid juba pea-aegu Jõlevana taskus olid ja vana ise lastele „päris ilma luuletust lugemata“ vitsa hakkas andma, sundis ebamaine muusika publikut pead keerama ja sealtsiis hõljuski modellisammul Jõluingel **Epp Lomp** abiliste **Keidi, Minna, Meribel ja KESSE-ei mäleta!!!!!!** lehvitusel kõiki lepitama ja heaks muutma. Lavastajat ja osalejaid kiideti kaua ja südamest kuni aastavahetuseni. Soovijad jälgigu reklaami ka uuel aastal, publiku ja asjaosaliste soovil tuleb erakordne ja enneolematu sündmus kordamisele. Kuusk on unustatud, valge lumi ikka veel õues sadamata, aga Neeme fenomen – neemekate tegutsemislust ei kao kuhugi! Aitäh, Merike, et avastasid iseendas ja järjekordselt ka teistes inimeses selle, mis seal väljapääsu ootas!

TIINA OJASSON-VÕSA
neemekas-tulnukas

SAARTE LOOD

Algus sügiseses Neemekeses.

...1917. aastal algas Venemaal revolutsioon. 1918. aastal põgenes Johanna Klamas-Järve hirmuga Moskvast. Samal aastal sõitis ta Soome ja astus Helsingi Eesti Haridusseltsi. Ta tellis Eestisse kuukirja Kuvalehti. Need olid väga huvitavad, aga kahjuks põlesid ära Neemes Pärkmani majas. 1919. aastal oli Johanna Klamas üle Eestimaalise Meremeeste liidu liige. Ja siis hakkas Johanna organiseerima kala suitsutamist. Sel ajal randades kala suitsutamist veel ei tuntud. Rammu ehitati suitsuahi ja saare naised said tööd. Johanna oli seal juhataja. Hiljem ei tasunud kala suitsutamine end ära, sest Soomest toodi palju kala Tallinna turule ja saarel jäi kala suitsutamine katki. Pärastpoole käisid Rammus Neemest ja Kaberneemest kala ülesostjad. Neemes ja Kaberneemes hakati kala suitsutama ning piprakilu soolama. Mandril olid kauplemiseks paremad tingimused. Johanna oli saanud kalade töötlemise kogemused Pavel Malahhovi juures Tallinnas. Rammu surnuaed õnnistati 1926. aastal Varem maeti surnuid Jõelähtmesse. Kõige vanemad hauad olid kirikust lääne pool. Praegu

on seal muru, sest Vene ajal viidi ristid ära, et täita vanaraua plaani. Koipse saare esimene elanik oli Rammu saare esimese elaniku Klaus'i pojapoeg, samuti Klaus Klamas(pak). Rammu saarelt läks Koipsesse elama ka Jakob Klamas. Et esimene Klaus Klamaspak oli saanud kindralkuberner Rolgrukilt 1757. a Tallinna kodaniku õigused, olid ka Klaus ja Jaan Koipses Tallinna kodanikud. 1920. aastast hakkas kehtima kohustuslik sõjaväeteenistus kõigile Rammu saare esmaasukate meesoost järeltulijatele, sest kõik olid saanud võrdseteks Eesti kodanikeks. Tsaariajal oli kohustuslik sõjaväeteenistus 25 aastat. Koipsesse ehitas esimese maja, mida kutsuti Jüri majaks, esimene Klaus. Seal elas mitu põlvkonda koos, oli suur pere.

Jakob Klamase pojalt Akslil oli omaette sügavam sadam ja väike laev. Laeva oli vaja Soomes kaubareisidel käimiseks, väike paat oli Soome purjetamiseks liiga ohtlik. Mootorpaadid tulid hiljem.

Koipse saare ametlik nimi on praegu Koipsi. Varem öeldi ja kirjutati Koipse (Koibse), mis on eesti keeles loomulikum. Aksis oli viis majapidamist. Saare esimene elanik oli Abram Aksberg, kes tuli sinna 1797. aastal. Abrami pojapoeg Madis oli andekas mees. Ta ehitas endale

suure orel'i põrandast laeni. Madise

õde Mari läks mehele Jaan Klamasele Rammust. Nende tütrepoeg Oskar juhatas Prangli saare laulu- ja pasunakoori. Oskari vend August oli fotograaf ja helilooja ning tegeles ka muude asjadega.

Ta kirjutas palju muusikat, sealhulgas oratooriumi, aga kahjuks on tema helilooming kaduma läinud. Madise poeg Aleksander Aksberg ehitas mitu väiksemat orelit, nii et Aksis oli igas peres muusikariist. Aleksandril oli paaditöökoda, kus ehitati ka mootorpaate. Kevaditi alustati kalapüüki. Madise peres oli Aksi 6-klassiline algkool. Aksist on nimetatud ekslikult Äksiks. Äksi alev asub Tartumaal. Aastate jooksul on peetud sõdu, uppunud laevu ja kaluripaate. Võib arvata, et surnu, kelle leidmisest Ihasalu ja Neeme vahel J. Grünthal on kirjutanud Neeme kooli kroonikas, oli uppunud mees. J. Grünthali jutus nimetatud sõjapõgenik Jaukast pole Rammus midagi kuulnud.

ÕIE KLAMAS-LOO

KOIPSI SAAR >

HÜLGEPOEG MEIE ÕUES

See juhtus, kui olin juba Rammust Neeme elama tulnud ja kooli läinud, 1953.-1954. aasta paiku. Siis oli Neeme ainus töö, mille eest raha sai, kalapüük. Kala püüti ka talvel nootadega jää alt. Siinkandis elas palju hülgeid, isegi nii palju, et hüljestele peeti jahti, see oli siis seadusega lubatud. Jääle roninud hülged olid küttidele kerge saak. Kevadtalviti, kui sündisid pojad, oli neid jääl tihti näha, sest ka pojad elasid jääl. Ühel tavalisel hommikul, kui maa oli veel lumevalge ja päike oli jää silmipimestavalt sätendama pannud, läks isa koos teiste meestega jälle noodajäälle. Kui ta tagasi jõudis, olin juba koolist koju tulnud. Elasime sel ajal Laagri majas. Minu lapseelu suurim üllatus oli, et isa tuli jäält tagasi koheva heleda karvaga loibadega loomaga.

See loom oli hülgepoeg. Tal oli ümar välimus. Tema välimuse juurde sobis väga hästi nimi Rulli. Nii me teda kutsuma hakkasimegi. Hülgepoeg kaevas endale sirelipõõsaste juurde hange sisse paraja suurusega koopa. Päeval ukerdas ta koopa ümber ringi ja natuke suuremaks saades roomas loibadega hoogu lükates inimeste järel mööda lund vahel nii kaugele, et me hakkasime kartma, et ta võib ära kaduda. See oleks olnud õnnetus nii hülgepojale kui ka meile. Esiailgu andsime talle tavalist lehmapiima, aga ta kõht läks korrast ära. Isa arvas, et hülgeema piim on rasvasem. Panin siis natukene võid piima sisse. Hülgepoja kõht paranes, ei tea, kas sellest, et hüljes oli lehmapiimaga aja jooksul harjunud või sobis talle rasvasem piim tõesti paremini.

Ühel päeval panin tähele, et ta beebikarvade sees oli tume lühemate karvadega laik. Isa ütles, et hülgepojal on karvavahetus, kõigil vanematel hüljestel on niisugused karvad nagu meie hülgepojal nüüd nähtavale tuli. Ta elas meie juures Laagri õues mõned nädalad ja muutus aina tumedamaks ja tumedamaks. Saime aru, et ta oli viigerhüljes. Me hakkasime mõtlema, et ta tahab varsti kala sööma hakata ja tal peab olema ka koht, kus ujuda saaks. Ta oli inimestega harjunud ja me otsustasime, et parim paik tema jaoks on Tallinna loomaaed. Tädi viiski ta loomaaeda ja kohe, kui ta seal vette ujuma läks, kadusid viimasedki beebikarvad hetkega ta nahalt.

MERJE KLAMAS

KÜLAELANIK KIRJUTAB

Ei tea kas ikka on? Midagi on juhtunud. On tunne, et mõisa köis, las lohiseb. Lipulaev NEEME on kreenis. Mayday, mayday! Inimeses on nagu herilased, kui kaika nende pesasse oled torganud. Saaks aga teisele susata, äkki läheb veel põsk punni ka, mina peaks siis peenikest naeru. On ütlemine, et kus viga näed laita, seal tule ja aita. Millegipärast sellel sinise kuke aastal küll nii ei ole. Sõnaga võib tõusta pilvedesse või langeda pimedada kuristiku põhja. Enne mõtle. Lasta lendu alusetuid kuulujutte, õõnestada teise inimese autoriteeti, vot see on nüüd IN. Tormata uksest sisse, jalaga ämber ümber lüüa –aga ma talle panin. Traumeerida, oma haiglane luulu välja elada, ma võin ju

seda. Muidugi, võib ka nii – meil on ju sõna- ja trükivabadus, elame demokraatlikus ühiskonnas. Aga kas ikka peab? Kui lumepall veerema panna ta kasvab ja kasvab, sama on kurjuse ja ükskõiksusega. Las teised teevad, mis see minusse puutub. Suur suvi on ees ootamas, elanike arv mitmekordistumas. Viimane aeg pilk enda sisse heitaja laev loodi saada. Koduküla vajab meie töökaid käsi, üksteise mõistmist ja abi.

NEEMEKENE LK 10
KONKURSI „JÕELÄHTME VALD – MINU KODUKOHT“ PARIMAD

Kodukoht

Minu kodukoht on väike,
seal tihti paistab päike.
Meri on lähedal siin
kuid viilets on kuni kinni.
Nii ma vaatan mõnda raast
ning vahet harva viitkannast.
Kadakad ja kibuvits
ning mõni väike kits.
Mäd elavad ju siin
nide loistest vahet viis.
Palju on siin puid
ja veel arja muid.
Kohtad seal pimedat ööd
mina seal teen õppimis tööd
Mu kodu on armas ja ödeus
Nii lobe ja lõbus

Triin Lilienthal, Neeme Algkool V klass

Ilus luuletus kodukohast

Minu kodukoht on väga ilus,
kuigi ta on väike.
Silmad on tal tihti pilus,
siis kui paistab päike.

Siin ma sündinud olen,
siin ma kasvanud ka.
Ära siit tahtnud ei ole
ma ead.

Siin mu vanemad kasvanud,
ja vanavanemad ka.
Seepärast sind ma armastan,
mu kallis kodula.

Karl Šafranovski, Neeme Algkool IV klass

LEGEND JÄGALA JOAST

Kana, kaua aega tagasi ei olnud Jägala juga. Oli ainult Jägala jõgi. Seal ligidal elas Vanapagan. Jägala kiilas elas tiks umbes 18 aastane poiss. Ta ei uskunud, et jõe juures elab Vanapagan. Ühel ilusal suvepäeval otsustas ta jõkke ujuma minna Samal ajal jälgis Vanapagan teda puude tagant. Ta läks vihaseks, kui nägi, et poiss tema jões ujub. Ta tekitas jõe keskele augu, mis tõmbab kõik enda sisse. Poiss tõmmati sinna sisse ja vesi ka. Kogemata tuli augu tõmbejõud nii suur, et see tõmbas osa jõe põhja enda sisse, et tekkis juga. Vanapagan ehmus selle peale, et tõmbejõud nii suur tuli ja jooksis minema. Hiljem hakati seda juga Jägala joaks kutsuma, sest poiss elas Jägala külas. Margit Malva, Neeme Algkool III klass

Legend

See puu, millest ma räägin, asub peaaegu Neeme kiila keskel. Ta istutati sinna kogemata ja keegi ei teadnud, et ta seal kasvab. Oli talv ja puu oli sügisest saadik kiiresti kasvanud. Kuna oli olnud väga pime ja vihmane, ei märganud keegi selle puu kasvamist peale selle kõrval elava naise. Vanaaasta õhtul, kui lasti rakette (mis tol ajal lendasid koos padrunitega õhku), tunti, et ühed padrunid ei lennanud õhku. Need põrkasid millegi vastu. Mõnda küünaldega vaatama (taskulampe tol ajal veel ei olnud), kuhu padrunid olid lennanud ja nähti ühte väga ilusat puud. Padrunid olid lennanud sinna ja T tähe kujuliselt kinni jäänud. Nüüd seisavad need seal ikka veel ja ma usun et niipea neid padroneid sealt kätte ei saada. Keit Prants, Neeme Algkool V klass

Valla kultuuritegijad ühise mütsi alla!

Ühe kultuuriürituse kordaminekuks on enamasti vaja värsket ideed, pühendunud korraldustoimkonda, piisavalt raha ning tegijatele tagasisidet tunnustamise näol, et isu uuesti alustada ära ei kaoks. Vaja on ka ühtemoodi mõtlejaid, kui enam kuidagi ei saa. Jõelähtme vallas on suur hulk professionaalseid kultuuripakkujaid nii üksikisikute kui kollektiivide näol. Lisaks kaks rahvamaja, üks kultuurikeskus, muuseum ja viis raamatukogu. Suuremal hulgal neist puudub täna võimalus taotleda lisaks omavalitsuse poolsele finantseerimisele täiendavat rahastamist sihtfondidest ja projektlaekumistest, kuna taotlemise eelduseks on sageli mittetulundusühingu staatuse olemasolu. Samas on valla territoorium sedavõrd suur, et kui keegi kultuurirahvast kokku ei kutsu, siis ise ka kokku ei tulda. Välja arvatud valla ühisüritused, mida koos kavandatakse-korraldatakse. Nii jäävadki paljud head mõtted vaka alla ja info liikumine on auklik. Justkui tugevate seintega koda oleks ilma katusega.

Viimane aeg Jõelähtme valla kultuuritegijate oma organisatsiooni loomiseks. Loodava kultuuriühingu eesmärgiks on valla kultuurielu ühtne edendamine, uute algatuste toetamine, traditsioonide säilitamine, ühtse kultuuriinfosüsteemi loomine, valla kultuurielu tutvustamine ja turundamine kodu- ja välismaal, koolituste ja ühisürituste korraldamine ning tehtu tunnustamine.

Lisateavet küsi Pille Raudkivilt Loo Kultuurikeskusest tel. 60 80 557 või meilitsi aadressil pilkin@hotmail.ee.

**Reedel, 27. mail kutsume Jõelähtme valla kultuurirahva
kella 17.00 Jõelähtme Rahvamajja, et ühiselt asutada
mittetulundusühing
JÕELÄHTME VALLA KULTUURIÜHING.
Ootame asutamiskoosolekule kõigi kultuurivaldkondade
esindajaid ja kultuurihuvilisi kogu vallast.**

Kohtumiseni asutamiskoosolekul!

AVE PAAT
abivallavanem

UUDISED

Külaelanikud algatasid külavanemale umbusalduse avaldamise

Neeme küla elanikud algatasid umbusalduse avaldamise külavanem Mart Tammelale. "Kogu küla pani uuele külavanemale mitmeid ootusi. Mart Tammela ei ole suutnud oma külavanemaks olemise ajal täita mitte ainsatki Jõelähtme valla aleviku- ja külavanema statuudis loetletud külavanemale pandud kohustust. Neeme küla on kohalikus omavalitsuses külavanema tasemel esindamata. Külavanema tegemata jäänud tööd on pidanud tegema teised külaelanikud." selgitavad umbusalduse algatamisele allakirjutanud külaelanikud. "Taunitav on ka Mart Tammela agressiivne ning häbiväärne käitumine Neeme kooli ruumides. Neeme küla huvide mahamaterdamine vallavolikogu istungil on

hübematuse tipp."

Vastavalt Jõelähtme valla aleviku- ja külavanema statuudile, on umbusaldamise avaldamise algatamiseks vaja vähemalt 10% külaelanike nõusolek. "Allkirjad on meil olemas" sõnas üks umbusalduse algatajaid. Umbusalduse avaldamine on 16. mail kell 19.30 Neeme Rahvamajas toimuva külaelanike koosoleku päevakorras. Umbusalduse läbiminemiseks on vaja koosolekul osalevate külaelanike lihthääletenamust.

Neeme teed remonditakse

Aprillis alanud Ruu-Ihasalu maantee remont on jõudmas lõpusirgele. Remondi käigus laiendati teed, pannes teeäärtesse kivisegu. Tee laius suurenes, ning kadusid ohtlikud teeservad. Vaatamata sellele on tee üldine seisukord endiselt halb.

UUDISED

Kultuurkapital keeldus järjekordselt finantseerimast Neeme päevade läbiviimist

Eesti Kultuurkapitali rahvakultuuri sihtkapitali nõukogu otsustas mitte rahastada Neeme Rahvamaja poolt esitatud projekti "Neeme päevade läbiviimine" 2005. aasta I jaotuse vahenditest. Kultuurkapital keeldus Neeme päevi rahastamast juba teistkordselt - ka 2004. aasta IV jaotuse vahenditest.

Neeme Rahvamaja esitas 2005. aastal täiustatud ning parandatud projekti koos soovituskirjadega. Kokku taotleti Kultuurkapitalilt vahendeid summas 17000.- krooni.

Küll aga otsustas Hasartmängumaksu nõukogu rahastada Neeme päevi 4000.- krooniga, s.o. - 4500 krooni vähem, kui Neeme Rahvamaja taotles.

Eesti Kultuurkapitali Harjumaa ekspertgrupp otsustas toetada 2005. aasta I jaotuse vahenditest Neeme Rahvamaja 35. asutamisaastapäeva korraldamist.

Neeme Rahvamaja esitas taotluse Neeme päevade läbiviimise finantseerimiseks Jõelähtme Vallavalitsusele. Varem on vallavalitsus teatanud, et ei finantseeri Neeme päevade läbiviimist.

Neeme päevad toimuvad iga viie aasta tagant, ning on suurim ning traditsioonilisem üritus Neeme külas. Seekordsed Neeme päevad peaksid toimuma 9. ja 10. juulil 2005.

Neemest leiti mitu hülgepoega

Sellel talvel on tulnud teateid mitme hülgepoja leidmisest Neeme küla rannaaladel.

Igal korral on teavitatud ka looduskaitseorganisatsioone.

Kolmapäeval, 23.märtsil, kajastas järjekordset hülgepoja leidmist ka Kanal 2 oma uudistemagasinis Reporter. Hüljeste massiline kaldaäärsetele aladele sattumine on tingitud tugevatest põhjatuultest.

NEEME NOGIA esines üleriiklikul festivalil üliedukalt

Teatraalne tantsutrupp NEEME NOGIA osales 11. ja 12.veebruaril 2005 VIII üleriigilisel õpetajate teatrifestivalil "Sillad". Tänavu osaleti juba kolmandat korda ning kava kandis pealkirja "Soovid, soovid". Festival toimus "Ugala" teatris. Tantsutrupp esines aga ülimenekalt ning NEEME NOGIAle omistati järgmised preemiad:

* festivali laureaadi tiitel

* Teatraalsuse ja hea absurditunnetuse eest - LÜHIDUSE JA LOOVUSE PREEMIA

* õpilasžürii lemmik jne

NEEME NOGIA oli lisaks veel ka teiste kollektiivide lemmik. Kokku sai tantsutrupp 7 auhinda.

Esinemiskava esitatakse Neemes 05.märtsil 2005, naistepäeva peoõhtul.

1.juulist tõuseb vee hind

Vee hind füüsilistele isikutele – 6.56 kr m³ Vee

hind juriidilistele isikutele – 19.74 kr m³

Heitvee ärajuhtimise hind füüsilistele isikutele – 4.40 kr m³

Heitvee ärajuhtimise hind juriidilistele isikutele – 7.05 kr m³

Harjumaa kultuuritöötajad külastasid Neemet

16.märtsil 2005 toimus Harju maakonna kultuuritöötajate seminar-infopäev Jõelähtme vallas. Kultuuritöötajad külastasid kõiki vallas paiknevaid kultuuriasutusi, sealhulgas ka Neeme Rahvamaja. Sõnavõtuga esines rahvamaja juhataja Maria-Marika Kurvet. Seminari osa viidi läbi Kaberneeme Raamatukogus.

Hinnaline ehetevargus Neemes

08.01.2005 murti sisse Jõelähtme vallas, Neeme külas asuvasse korterisse ning varastati erinevaid ehteid. Kahju 21000 krooni.

Ajaleht Harjumaa

ÕNNITLUSED, TEATED, REKLAAM

Eakad sünnipäevalapsed

07.03 – *Armiide Laigar 89*
14.03 – *Hilda Lemmik 80*
12.04 *Linda Korts-Laur 71*
03.06 *Elmi Toom 86*
05.06 *Asta Väli 76*
16.06 *Helga-Marie Marten 84*
Õnnitlevad Neeme küla eestseisus,
Jõelähtme Vallavalitsus ja Neeme
Rahvamaja.

Pavel Leonidov
02.05.1922 – 19.01.2005
Jaak Jaanus
03.09.1952 – 19.01.2005
Valli-Vilhelmine Pöder
30.01.1919 – 25.04.2005

NEEMEKESSE T-SÄRGI VÕITIS
KADRI PRANTS!
PALJU ÕNNE!

NEEME LAUL

viis: S. Ojavee, sõnad: I. Veike

Ma armastan Neemet, mu kodu on
siin. Ei paremat paika ma vaja.

Siin meri on sinine, valge on liiv
ja samblased metsas on rajad.

Refr: Männid, kadakad, kanarbik,
kõrkjad ja liiv. Kivid, tuuled ja
merekohin. Teid mõtetes endaga
kaasa ma viin ega küsigi kas seda
tohin.

Need uhutud liivad ja kõrkjad ja
tuul on voolinud inimest Neemel.
Kus tormid on räsitud jändrikku
puud, viin'd kalureid kaugele teele.

Siin talvel on tuisanud lumme kõik
teed ja sügisel tuulised ilmad.
On hilised luiged seal liuglemas
veel, see pilt toob mul pisarad
silma.

Refr: Männid, kadakad...

Kui jää läheb merelt ja lindude
lend taas kuulutab kevade algust.
Siis käsikäes kõnnivad öde ja
vend. Kõik ootavad suveöö
valgust.

Ma armastan Neemet, ma kuulatan
veel su jaaniöö laulude kaja.
Kui ükskord siin kaldal ehk lõppeb
mu tee, võtan endaga kõik mida
vajan. Refr: Männid, kadakad...

KULTUURIKALENDER

20.05 – Neeme Rahvamaja 35.aastapäev kultuuritöötajatele
21.05 – kl 17.30 Neeme Rahvamaja 35.aastapäev kõigile
25.05 – Neeme Lasteaia spordipäev
27.05 – kl 17.00 Jõelähtme valla kultuuriühingu
asutamisõhtu Jõelähtme Rahvamajas
28.05 – kell 21 Jüri Homenja Wanas Kalas. Pilet 50.-
01.06 – Lastekaitsepäeva tähistamine Neeme AK/LA
... 06 – Töölaager noortele Neeme RM
... 06 – Operetiõhtu Neeme Rahvamajas
... 06 – Disko noortele Neeme RM
09.-10.07 – V NEEME PÄEVAD
09.07 – Kalurite päev
...08 – Neeme Lõikuskuu laot

NEEMEKENE

Neeme küla ajaleht

Väljaandja: Neeme küla eestseisus

E-post: martti@neemerahvamaja.ee

www.neemerahvamaja.ee/neemekene

Vastutav toimetaja – Martti Martinson

Kõik kaastööd on oodatud!

Täname OÜ Neeme Kaubandust!